

NOT: Sözleşmeli astsubayın görevinden çekilmesi ya da görevinden çekilmiş sayılması durumunda bekleme süresine tabi olup olmayacağı hakkında

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-53773008-622.02-6433487

16/05/2023

Konu: Sözleşmeli Astsubayın Görevinden
Çekilmesi Ya da Görevinden Çekilmiş
Sayılması Durumunda Bekleme Süresine
Tabi Olup Olmayacağı

..... BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi: 12.05.2023 tarihli ve 53324943-900-555243 sayılı yazınız.

Başkanlığınızca açılan itfaiye eri kadrosuna atanmayı hak kazanan ve Jandarma Genel Komutanlığı bünyesinde sözleşmeli personel olarak çalıştığını belirttiğiniz kişinin görevinden çekilmesi veya çekilmiş sayılması durumunda Başkanlığınız bünyesine itfaiye eri kadrosuna açıktan atama yapılması durumunda bekleme süresine tabi olup olmayacağı hususunda görüş talep edilen ilgi yazı ve eki incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 4678 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerinde İstihdam Edilecek Sözleşmeli Subay ve Astsubaylar Hakkında Kanunun "Rütbe bekleme süreleri ve sözleşmenin yenilenmesi" başlıklı 12 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkrasında, "*Her sözleşme süresinin sona erme tarihinden en az üç ay önce taraflar sözleşmeyi yenileyeceklerine dair yazılı bildirimde bulunmadıkları takdirde, sözleşme kendiliğinden sona erer.*

Sözleşmeli subay veya astsubaylar, sözleşme süreleri sona ermeden sözleşmelerini tek taraflı olarak fesh edemezler." hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, 20/7/2016 tarihli ve 2016/9064 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla ülke genelinde olağanüstü hal ilan edilmiş, bu itibarla darbe teşebbüsü ve terörle mücadele çerçevesinde alınması zaruri olan tedbirler ile bunlara ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amacıyla Anayasanın 121 inci maddesi ile 25/10/1983 tarihli ve 2935 sayılı Olağanüstü Hal Kanununun 4 üncü maddesine göre yayımlanan kanun hükmünde kararnamelerle, Jandarma Genel Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Komutanlığı, İçişleri Bakanlığına bağlı genel bütçeli birer genel kolluk kuvveti olarak yeniden yapılandırılmıştır.

Bununla birlikte, aynı düzenlemelerle 10/3/1983 tarihli ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrası, "*Jandarma Hizmetleri Sınıfı personelinin her türlü özlük işlerinde, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu uygulanır. Ancak, nasıp ve terfi, aylık ve diğer mali ve sosyal haklar bakımından statü ve rütbelerine göre 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 28/5/1988 tarihli ve 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu ile 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununa tabi personel hakkındaki hükümler uygulanır. Jandarma Hizmetleri Sınıfı hariç olmak üzere Jandarma Genel Komutanlığının diğer hizmet sınıflarındaki kadrolarında bulunan Devlet memurları, Türk Silahlı Kuvvetleri kadrolarındaki emsallerinin yararlandığı mali ve sosyal haklardan aynı şekilde yararlanırlar.*" şeklinde, 9/7/1982 tarihli ve 2692 sayılı Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrası, "*Sahil Güvenlik Komutanlığı personeli; subay, astsubay, uzman erbaş, sözleşmeli erbaş ve er, öğrenci, erbaş ve erler ile Devlet memuru ve işçileri kapsar. Sahil Güvenlik Hizmetleri Sınıfı personelinin her türlü özlük işlerinde, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları*

Kanunu uygulanır. Ancak, nasıp ve terfi, aylık ve diğer mali ve sosyal haklar bakımından statü ve rütbelerine göre 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa tabi personel hakkındaki hükümler uygulanır. Uzman erbaşlar 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununa, sözleşmeli erbaş ve erler 10/3/2011 tarihli ve 6191 sayılı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanununa tabidir." şeklinde değiştirilmiş, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa Jandarma Genel Komutanlığı kadrolarında bulunan subay, astsubay, uzman jandarma ile çarşı ve mahalle bekçilerini kapsayan "*Jandarma Hizmetleri Sınıfı*" ile Sahil Güvenlik Komutanlığı kadrolarında bulunan subay ve astsubayları kapsayan "*Sahil Güvenlik Hizmetleri Sınıfı*" adında iki yeni hizmet sınıfı eklenmiştir.

Dolayısıyla, Jandarma ve Sahil Güvenlik Komutanlıklarında görev yapan subay, astsubay ve uzman jandarmaların "nasıp ve terfi, aylık ve diğer mali ve sosyal hakları" dışında kalan ve 2803 ile 2692 sayılı Kanunlarda düzenlenmeyen tüm özlük iş ve işlemlerinde 657 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanması gerekmektedir. Buradan hareketle, söz konusu Komutanlıkların 25/7/2016 tarihli ve 668 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarih olan 27/7/2016 itibarıyla "askeri kurum" yapısından çıktığı, memur çalıştıran genel bütçeli bakanlık bağlı kuruluşları olarak yeniden yapılandırıldığı görülmektedir.

Ayrıca, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun;
"Tesis edilen sınıflar" başlıklı 36 ncı maddesinde, "...

Bu Kanuna tabi kurumlarda çalıştırılan memurların sınıfları aşağıda gösterilmiştir.

...

VIII - JANDARMA HİZMETLERİ SINIFI Bu sınıf Jandarma Genel Komutanlığı kadrolarında bulunan subay, astsubay, uzman jandarma ile çarşı ve mahalle bekçilerini kapsar." hükmü,

"Memurluktan çekilenlerin yeniden atanmaları" başlıklı 92 nci maddesinde, "*İkiden fazdan fazla olmamak üzere memurluktan kendi istekleriyle çekilenlerden veya bu Kanun hükümlerine göre çekilmiş sayılanlardan tekrar memurluğa dönmek isteyenler, ayrıldıkları sınıfta boş kadro bulunmak ve bu sınıfın niteliklerini taşımak şartıyla ayrıldıkları tarihte almakta oldukları aylık derecesine eşit bir derecenin aynı kademesine veya 71 inci madde hükümlerine uyulmak suretiyle diğer bir sınıfta eşit derecedeki kadrolara atanabilirler.*

657 sayılı Kanuna tabi olmayan personelden kendi istekleri ile görevinden çekilmiş olanlar, boş kadro bulunmak ve gireceği sınıfın niteliklerini taşımak kaydı ile bu Kanuna tabi kurumlardaki memuriyetlere atanabilirler..." hükmü,

"Çekilen ve çekilmiş sayılanların yeniden atanmaları" başlıklı 97 nci maddesinde, "*Memurlardan mali ve cezai sorumlulukları saklı kalmak üzere;*

A) 94 üncü maddenin 2 nci ve 3 üncü fıkrasına uygun olarak memuriyetten çekilenler altı ay geçmeden,

B) Bu Kanuna göre çekilmiş sayılanlar ile 94 üncü maddenin 2 nci fıkrasına uymadan görevlerinden ayrılanlar bir yıl geçmeden,

C) 95 inci maddede yazılı zorunluluklara uymayanlar 3 yıl geçmeden,

D) 96 ncı maddeye aykırı hareket edenler hiçbir surette,

Devlet memurluğuna alınamazlar." hükmü yer almaktadır.

Öte yandan, Belediye İtfaiye Yönetmeliğinin;

"Kadro ve unvanlar" başlıklı 8 inci maddesinde, "*(1) Belediye itfaiye teşkilatı personel kadro ve unvanları, Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmeliğe göre itfaiye personeli; itfaiye daire başkanı, itfaiye müdürü, itfaiye şube müdürü, itfaiye amiri, itfaiye çavuşu ve itfaiye eri kadroları ile diğer kadrolardan oluşur."* hükmü,

"İtfaiye erinin görevleri" başlıklı 13 üncü maddesinde, "*(1) İtfaiye erinin görevleri şunlardır:*

a) Yangın söndürme, araç kullanma ve arama-kurtarma çalışmalarını yerine getirmek, itfaiye hizmet binası ve müstemilatının güvenliğini, temizliğini, araç-gereç ve teçhizatın bakım ve onarımı ile haberleşme ve yazışma gibi yürütülmesi gereken diğer iş ve işlemleri yapmak.

b) İzin ve ruhsat vermeye yetkili merciler ile kişiler ve apartman yöneticilerinin talebi doğrultusunda yapı, bina, tesis ile açık ve kapalı alan, işletme gibi yerlere ilişkin önleme ve denetleme hizmetleri ile itfaiye raporunu Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre düzenlemek.

c) Halka, kamu ve özel kuruluşlara eğitim vermek, tatbikat yapmak." hükmü,

"Sınava kabul için ön şartlar" başlıklı 15/A maddesinde, "(1) Sınava katılmak isteyenlerin, sınava son başvuru tarihi itibarıyla;

a) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde belirtilen genel şartları taşımaları,

b) En az lise veya dengi okul mezunu olmaları,

c) Tartılma ve ölçülme aç karnına, soyunuk ve çıplak ayakla olmak kaydıyla erkeklerde en az 1.67 metre, kadınlarda en az 1.60 metre boyunda olmak ve boyun 1 metreden fazla olan kısmı ile kilosunu arasında (+, -) 10 kilogramdan fazla fark olmaması,

ç) Sınavın yapıldığı tarihte 30 yaşını doldurmamış olmaları,

d) Geçerlilik süresi dolmamış KPSS puan türünden, sınav duyurusunda belirtilmiş olan asgari puanı almış olmaları,

e) Sağlık açısından kapalı mekan, dar alan ve yükseklik gibi fobisi olmamak kaydıyla itfaiye teşkilatının çalışma şartlarına uygun olmaları,

f) İtfaiye teşkilatının ihtiyacına göre belirlenen, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu hükümlerince verilen sürücü belgesine sahip olmaları,

gerekir." hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, Jandarma Genel Komutanlığı bünyesinde görev yapan sözleşmeli subay ve astsubayların 657 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinde yer alan jandarma hizmetleri sınıfında sayılan kadrolu personel arasında olmadığı ve 4678 sayılı Kanunda bekleme süreleri ile ilgili herhangi bir hükmün yer almadığı göz önünde bulundurulduğunda söz konusu kişinin mezkûr Yönetmelik hükümleri çerçevesinde 657 sayılı Kanunun 97 nci maddesinde belirtilen bekleme süresine tabi olmaksızın itfaiye eri kadrosuna atamasının yapılabileceği değerlendirilmektedir. Bilgilerini rica ederim.

.....

Bakan a.

Yerel Yönetimler Genel Müdürü